

Fragmentat, spectacolul e destul de ciudat, derutant, situat între percepție și deducție, învăluit într-o ambiguitate confecționată. Îl trec în categoria experimentului. Necesari și acesta, mai cu seamă că promovează o piesă contemporană, în viziunea scenică a unui regizor tânăr. Probabil că miza înnoirii trebuie forțată și înțeleasă ca atare. Mă întreb în ce măsură și spectatorii sunt de acord. Cred însă că și un experiment mizează (tocmai, altfel) să-i scoată (dacă tot au în față, pe scenă, un tunel) cât de cât spre lumina percepției. Ar fi ceva aici, în haosul confuziei și înstrăinării: raza speranței într-o regăsire.

Teatrul German de Stat Timișoara – Ultimul mesaj al cosmonautului către femeia pe care a iubit-o odată în fosta Uniune Sovietică de **David Greig**. Traducerea în germană: **Barbara Christ**. Regia: **Alexandru Mihăescu**. Scenografia: **Bianca Predoi**. Muzica: **Ionuț Dorobanțu**. Videoproiecții: **Andrei Rusan**. Cu: **Georg Peetz** (*Keith*, un funcționar; *Bernard*, un cercetător de OZN-uri), **Ida Jarcsek-Gaza** (*Vivienne*, o logopedă; *Sylvia*, o dansatoare de dans erotic), **Ioana Iacob** (*Nastassja*, o dansatoare de dans erotic; *Claire*, o polițistă), **Rareș Hontzu** (*Erik*, un însărcinat al băncii mondiale; *Proprietarul barului*), **Colin Buzoianu** (*Kasimir*, un cosmonaut); **Ionuț Dorobanțu** (*Oleg*, un cosmonaut), **Radu Miodrag Vulpe** (*Pacientul*). Premiera: 16 decembrie, 2005.

Raluca TULBURE

Cluj-Napoca

Festivalul PUCK 2005

Nu este prima dată când mijloacele moderne de trimitere a unui articol îmi joacă feste și mă văd nevoită să rescriu totul de la început. Sper ca memoria să nu o ia și ea razna și să redau cât mai fidel un eveniment petrecut la Cluj-Napoca, unde am întâlnit oameni entuziaști, un public numeros, cald și receptiv.

Mona Chirilă, noua directoare a Teatrului de Păpuși PUCK și-a propus în programul ei managerial să continue tradiția festivalului de profil, dar să-l și îmbunătățească „în părțile lui esențiale”: mai multe trupe invitate din țară și din străinătate, criterii de selecție mai riguroase și obiective, folosirea mai multor locații de joc, cât mai diverse și mai neconvenționale și, nu în ultimul rând, evitarea principiului „venit, jucat, plecat”.

Trupele românești au fost în număr de 11. Teatrului Țândărică din București i-a revenit sarcina de a sparge gheața cu *Mica Sirenă*. Un spectacol plin de farmec și culoare în care povestea de dragoste dintre un pământean și o sirenă atinge cote mari de sensibilitate și se termină cu un *happy end*, pentru că dragostea învinge întotdeauna. Scenografa Cristina Pepino a primit, *ex aequo*, „Premiul pentru ingeniozitatea stilistică și cromatică a decorului și a păpușilor”. *Neghiniță* prezentat de Teatrul „Bacovia” din Bacău aduce în atenție un mesaj universal-valabil și anume acela că sufletul omului nu este de vânzare. Teatrul Gong din Sibiu cu *Legământ* (prezentat în limba germană) a greșit festivalul. Am văzut un spectacol slab, cu un decor mult prea stilizat, cu actori ce rosteau replicile alb, montare care s-ar fi încadrat mai bine într-un festival de amatori. *Jazz Fantasy* prezentat de Teatrul „Vasilache” din Botoșani a impresionat prin coerența discursului muzical îmbinat cu cel poetic, prin performanța mânăii (recompensată

Vrăjitorul și corbul după Gozzi.

cu un premiu colectiv), împletită cu folosirea impecabilă a tehnicii „black light“. Teatrul Colibri din Craiova a oferit reprezentația *Cavalerii Mesei Rotunde*, care poartă inconfundabila marcă regizorală Cristian Pepino: umor de calitate, discurs simplu, cadru scenografic funcțional, păpuși de diverse tipuri și dimensiuni. Secția Maghiară a teatrului-gază ne-a prezentat o versiune modernă a *Scufiței Roșii* într-un decor viu, colorat și în care Bunicuța se ține de șotii, dăruindu-i nepoatei o șepcuță ce își schimbă culoarea în caz de pericol, iar Lupul este simpatic foc. *Fetița cu chibrituri* propusă de Teatrul Prichindel din Alba Iulia este extrem de actuală și ne duce cu gândul la milioanele de copii ai străzii nevoiți sau trimiși să cerșească și pentru care societatea nu face nimic. Păcat că povestea lui Andersen, de o duiosie fără margini, a suferit o serie de modificări prin introducerea unor personaje noi care cântă și dansează și care distrag atenția de la tragismul basmului clasic. Este o boală a celor care fac scenariile să imprime o „tentă“ veselă pentru a-i feri pe copii de lacrimi, măcar la teatru. Acasă i se citește micuțului altă poveste, derutându-l un pic. Teatrul Ariel din Târgu Mureș a prezentat în limba maghiară spectacolul „József Attila“ care se bazează pe un roman autobiografic al lui József Jolán precum și pe poeziile lui József Attila. Este vorba despre lumea unui copil cu suflet de poet, care pentru a supraviețui răului cotidian transformă sărăcia și greutățile într-un univers fantastic. Același teatru ne-a mai oferit încă două spectacole pentru adulți. Unul dintre ele a fost *Infanta*. *Mod de întrebuințare* care are la bază un text al Saviane Stănescu, mult prea „cifrat“, iar al doilea – *Zurinka* ce poate fi considerat o premieră, fiind prima reprezentație în limba rromani jucată de un teatru profesionist. Un spectacol agreabil prin imagine (minunate și foarte elaborate decorul, păpușile și costumele Eugeniei Tărășescu Jianu, care a primit *ex aequo* premiul pentru scenografie), mânăuire și povestea de dragoste și răzbunare specifică etniei rome, care ne-a

cus cu gândul la superbul poem cinematografic al lui Emil Loteanu. Spectacolul *Palatul de gheață* prezentat de Teatrul Luceafărul din Iași a fost în primul rând o lecție de mânăire, un exemplu de revenire la tradiție, la marionetele clasice. Teatrul „Puck” a încheiat Festivalul cu o reprezentație „commedia dell’ arte” regizată de Mona Chirilă după *Vrăjitorul și Vulpea* de Carlo Gozzi. Măști și păpuși frumoase (meritul aceleiași Eugenia Tărășescu Jianu), un decor simplu, funcțional, o citire metaforică a basmului ce s-a vrut un omagiu adus păpușii și omului din spatele ei, o trupă omogenă care cântă, joacă, mânăiește, debordând de haz și voie bună și din care se remarcă Dana Bonțidean, Călin Mureșan, dar mai ales Ovidiu Crișan („împrumutat” de la Teatrul Național) care asemenea unui magician orchestrează totul și dă dovadă de o mare poftă de joc, de mobilitate și care a primit din partea juriului o mențiune specială. O Diplomă de merit a fost acordată studenților păpușari de la UNATC „pentru tineretea intelectuală și modernitatea valorificării motivului literar” în cele două minispectacole: *Scufița Roșie* și *Rază de soare*. Colegii lor de la secția de profil din Târgu Mureș au prezentat interesante exerciții de mânăire. Concluzii: trupele românești au încercat, în câteva cazuri, să revină la mânăirea tradițională, să nu mai „arunce” la înaintare actorul, iar marioneta să fie doar un pretext, au folosit însă în exces tehnica *black light*, care nu mai este atât de nouă pe plan mondial, dar ce-i drept, creează efecte speciale deosebite.

Trupele străine au venit din Germania, Lituania, Serbia și Ungaria (4). Spectacolul trupei Teatr'on Tour cu *Prințesa și Crocodilul* a fost prea simplist și ca tramă și ca punere în scenă. Însă, Teatrul Lele din Lituania a impresionat prin *Cutia muzicală*. O lume din alte timpuri, plină de obiecte cu iz vechi, dar care prind viață (o mașină de scris, una de cusut, o bicicletă, cufere) pentru a ne spune povestea unui copil, neglijat de niște părinți prea ocupați și care face orice pentru a le atrage atenția. Trei actori buni creează o miniatură teatrală ce a primit Premiul pentru cel mai bun spectacol. Premiul de regie a fost obținut de Simon Balazs pentru *Janos Viteazul* de la Teatrul Harlekin din Eger. Cuvântul de ordine a fost: inventivitatea. La nivel scenografic: panouri mari din lemn, mobile, care se transformă sub ochii spectatorilor, covoare țărănești, păpuși confecționate din diferite materiale, chiar și verze sau gulii pe post de marionete. Copiii așezați pe jos, în cerc, au urmărit fascinați poemul lui Petöfi Sandor, extrem de stufos și din care nu s-a tăiat sau schimbat nimic. Teatrul Bobita din Pecs a prezentat *Povestea lui Csicseri*, un păpușar ambulant care stăbate lumea având în spate un teatru de păpuși. Muzica live, interpretată la diferite instrumente vechi creează o atmosferă veselă. *Povestea unei flori* a Teatrului Dusko Radovič din Belgrad a abundat în efecte scenice pentru a ne atrage atenția asupra pericolului pe care îl reprezintă strivirea unei flori, iar Teatrul Marku din Pecs ne-a prezentat *Aripile regelui Matei*, povestea lui Matei Corvin, cel încoronat de doi îngeri. Premiul de interpretare a revenit lui Kovács Geza pentru excelenta prestație din *Vasilache și mieii cu părul de aur* din repertoriul Teatrului Griff din Ungaria. Bazat pe tradițiile teatrului de bâlci, spectacolul a dovedit un umor percutant ce nu a avut nevoie de traducere, o deosebită prospețime și, totodată, virtuozitate de mânăire. Concluzii: trupele străine au adus în prim-plan tradiția, polivalența actorului mânăitor, textul original.

Ediția 2005 a Festivalului Puck a avut parte de un public ce a umplut până la refuz sălile, indiferent de locație, de oră sau de limba în care se jucau spectacolele; au existat chiar și două *work-shop*-uri interesante, a fost sprijinită de autoritățile locale și de sponsori generoși, în schimb presa locală a tratat cu

Vrăjitorul și corbul după Gozzi.

indiferență evenimentul, trupele prezente, munca titanică de organizare, minimalizând actul artistic ce nu a fost menționat nici măcar „la și alții“.

Juriul Festivalului Internațional al Teatrelor de Păpuși și Marionete „PUCK“ – ediția 2005 a hotărât acordarea următoarelor premii:

- Se acordă, în afara concursului, o **diplomă de merit** colectivului Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale“ pentru tinerețe intelectuală și modernitatea valorificării motivului literar;
- **Mențiune specială** d-lui *Ovidiu Crișan* pentru interpretarea rolului „Vrăjitorul“ din spectacolul *Vrăjitorul și corbul* al Teatrului de Păpuși „Puck“;
- Premiul de **scenografie** ex equo doamnei Eugenia Tărășescu Jianu pentru scenografia spectacolelor *Vrăjitorul și corbul* al Teatrului „Puck“ și *Zurinka* al Teatrului „Ariel“ din Târgu Mureș și doamnei Cristina Pepino pentru scenografia spectacolului *Mica sirenă* al Teatrului „Țândărică“ București;
- Un Premiu **colectiv** realizatorilor spectacolului *Jazz Fantasy* – Teatrul „Vasilache“ Botoșani pentru virtuozitatea folosirii procedeeului *black light* într-un omagiu dedicat muzicii;
- Premiul **de mânăire și interpretare** domnului *Kovacs Geza* pentru rolul „Vasilache“ din spectacolul *Vasilache și mieii cu lâna de aur*;
- Premiul **de regie** domnului *Simon Balazs* pentru spectacolul *Janos Viteazul* de la Teatrul „Harlekin“, Eger, Ungaria;
- Premiul **pentru cel mai bun spectacol** reprezentației *Cutia muzicală* oferită de Teatrul „Lele“ din Vilnius, Lituania.

Membrii juriului: **Ion Parhon** – președinte; **Roxana Croitoru**; **Szebeni Zsuzsanna**; **Raluca Tulbure**; **Laura Pavel**.